

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Frații din risipire

Sunt mulți la număr; binisor peste suta de mii. Și sunt risipiți în toate părțile Vechiului Regat. Și n'au bisericile lor, unde să se roage Domnului după învățătura deacasă, și după șoptele inimei. N'au nici preoți de legea lor, cari să le plinească lipsurile duhovnicești. Trec zile; luni trec și ani trec, cu Dumineci și praznice luminate, fără ca acești desrădăcinați să poată avea mângăierile sfinte ale copilăriei petrecute într'o altă ambianță spirituală ca cea de acum.

Și din puterile proprii nici că vor fi în stare vreodată să-și facă rost de cinstite lăcașuri de rugăciune, case și mijloace de traiu pentru păstori sufletești. Căci aproape sută la sută sunt săraci, din sărăcie, purtați fiind, pe unde tocmai se află, de neîngăduitoare mizerie. Așa că — de atâtea ori, vai, de atâtea ori! — toată averea le este sufletul din oase și dorul din inimi după bunurile pe cari numai Vistiernicul Ceresc le știe împărți prin mijlocirea ispravnicilor Sfintelor Taine. Și rând pe rând, prin străini, li-se împușinează, până la pierire, și acest capital dintr'alte vremuri mai prielnice.

Să privim nepăsători tragica svârcolire a fraților prinși în vâltoare? Ferească Sfântul de așa ceva!

Oameni suntem, creștini suntem doar, noi privitorii. Oameni sunt, creștini sunt și cei în primejdia morții sufletești. Românii și mărturisitorii ai aceluiaș crez singur mântuitor și noi și ei. Pierirea lor, — osânda noastră. Quod Deus avertat.

Pentru că le putem veni într'ajutor. Fiecare după puterile sale. Și fiecare cu ce are: cine are bani, cu bani; cine are bucate, cu bucate. (Cum a rânduit Preașf. Alexandru al Maramureșului să se facă în eparhia sa, precizând că bucatele se vor valorifica la fața locului, iar câștigul se va înainta amăsurat îndrumărilor mai înalte). Eschivarea cu criza bănească și cu vremurile rele nu prinde. Când e vorba de conștiințe ce stau să se întunece, și de suflete amenințate de guri de iad, înceată orice raționamente de mântuială, ticluite mai mult ca s'acopere o indolență, — în acest caz criminală, — decât o imposibilitate reală.

Apelul păr. Mitropolit e cunoscut. Sună tuturor credincioșilor din lungul și latul Provinciilor mitropolitane. În primul rând tuturor preoților de pe toate treptele ierarhice. Ei fiind, și trebuind să fie, sufletul mișcării de ajutorare a oștelor, vânturate în diasporă de vișorul nevoilor fără număr, și vâdate de mii de primejdii. Fără să aibă staule de scăpare și păstori apărători. — Evident, o sturs de lucruri ce nu-i îngăduie să mai dăinuiească. Și bun e Domnul: nici nu va mai dăinui mult timp. Daniile intrate până acum îndrituiesc nădejdi mângăietoare.

Și nici că se poate altfel, odată ce-i vorba de o cauză mare și sfântă ca aceasta. Căuză ce privește nu numai Arhidieceza ci și episcopiile sufragane, dat fiind că frații din risipire provin din toate cinci eparhiile. — Departe de noi îngustimea de spirit și micimea de suflet!

Biserica fără partide

Prizma supranaturalului — Abateri fatale — Calea demnității sacerdotale
de prof. DUMITRU NEDA

Agere sequitur esse. Activitatea este exterlorizarea felului de a fi al ființelor. Pomul bun roduri bune face, iar cel rău, rele. Mireasa Domnului în lume trăiește, dar nu e din lume. Pentru pământeni zămislși întru păcate și născuși din muliere e rânduită, dar nu firea lor o are. Nici dorurile și căile lor nu sunt dorurile și căile ei. Biserica-i cetate pe munte. E luminar în noapte, viață în moarte, svăcnire neostolată dintru adâncuri spre înălțime. Nimic nu-i este indiferent. Pentru că nimic nu-i atât de neînsemnat, cât să nu poată fi folosit, într'un chip sau altul, la realizarea idealului său de nemărginită valoare și veșnică durată: perfecționarea morală a muritorului de așa, încât să poată fi cetățean al împărăției cerești. De nimic nu se leagă decât în măsura în care-i poate sluji acestul ideal. Și nimic nu perhorească, decât ceea ce-i potrivnic lui.

Prin prizma aceasta văd și partidele politice. Nu biserica le-a chemat la ființă. Nici nu ea le ține în viață. Le-au creat, mai mult ori mai puțin, anumite nevoi vremelnice. Acelea le și susțin. Fapt e însă că sunt realități empirice. Cum fapt e și aceea că biserica nu poate să se desintereseze de ele, odată ce lucrurile stau așa cum stau. Formațiile politice reprezintă doar idei și râvnesc realizări pe toate tărâmurile vieții sociale. Realizări cu incursiuni în domeniul vieții morale-spirituale, și cu repercursiuni asupra cetățului sfinte a sufletului. Din acest motiv Mireasa Domnului urmărește cu ochi neadormit toate mișcările de această natură. Le aprobă ori desaproabă. După cum cadrează, ori ba, cu imperativele ei cari primează față de oricari altele.

Biserica n'a trăit grație partidelor politice, și nici nu va slăbi fără razimul lor. Utilizează pe cele utilizabile, întru cât sunt utilizabile din punctul ei superior de vedere. Nu se identifică însă cu ele. Ea e deasupra tuturor. Tăria ei e Domnul, și nu guvernele dela cărmă. Mai ales când se întâmplă ca pentru acelea etica evanghelică să fie chestie privată, de a nu știu câteia mână. Vai de biserica familiarizată cu troparul: Nădejdea mea e Ministerul Cultelor.

Asta pentru că medalla are și revers. Nicăiri nu se aplică mai implacabil principiul: Do ut des, ca în politică. Ți-a făcut partidul, — hai să-i zicem așa, — un bine? Se așteaptă să te revanșezi. Și e știut ce înseamnă aceasta: căprărie în lege. Caută să stai la ordinele centrului; să fi exponent al sugestțiilor pornite de acolo, și să te faci luntre-punte pentru isbânda programului și a — listei. Fiește, cu lăsarea pe planul al doilea a preocupărilor pastorale, dacă cel înrolat în partid e și pă-

stor sufletesc. Rezultatul e cunoscut: turmă lăsată în vola întâmplării. Nu odată declarat ostilă păstorului zelator în tabăra neagreată de oițele sale.

Așa se face că bine văzute fețe bisericesti catolice din Germania nu prea varsă lacrimi după partidul desființat al Centrului. Deși acest partid are merite reale neperitoare pentru catolicismul german. Ba mulți răsuflă acum ușurați, ca după o povară grea. Cum scrie contele-preot Hubertus K. G. Strachwitz: „lumormântarea partidelor politice nu se cade să neliniștească cătuși de puțin sensibilitatea catolică. Dimpotrivă. Câți preoți și capelani nu vor dormi acum mai liniștiți, odată ce au fost scăpați de posturile lor de secretari fără plată a secțiilor de partid... Sigur, vor fi și preoți de-aceia cari vor regreta că trebuie să renunțe la orice activitate politică. Atâta pagubă însă! Căci de bună seamă că-și vor găsi un alt teren de activitate, cu vremea mai fericitor ca cel politic: lumea pastorației. În felul acesta se vor elibera multe forțe încătușate până acum de legături cari prea adesea s'au dovedit a fi stingheritoare, iar mai nou deadreptul primejdiioase". Smuncitura hitleristă, din acest punct de vedere, a fost tocmai binevenită. I-a îndreptat pe atâția slujitori ai altarului într'acolo, unde le era locul: în războiul pentru apărarea și creșterea patrimoniului sacru al credinței conștii, vii și rodnice.

Și nu încapă îndoielă că slugile Domnului muncind aci cu osârdie, pricepere și devotament neîmpărțit, vor face incomparabil mai mult pentru neam și chiar și pentru binele propriu zis și prestigiul bisericii, decât epuiându-se în harțe electorale și lucrături de culte.

Roadele scăpării preoției germane catolice de sub balastul politicii militante se și vădesc deja în viața nouă, și mai intensă ca oricând până acum, în cadrele largite ale tuturor organizațiilor religioase. Congresul dela Mainz, ținut la începutul lunii în curs, cu realizarea lui de proporții uriașe: Acțiunea Catolică Germană, e un punct luminos mai mult în înălțuirea atâtor altora din scutul răstimp postconcordatar. Înfrățire, ce impune respect și celui mai orbit dușman, și pe care se poate răzima biserica mai mult ca pe oricare alta, de natură mai puțin imbibată de principile a căror păzitoare și propovăduitoare este dânsa.

Și cum e în Germania, așa-i și în Olanda, Italia, Belgia, Franța și oriunde sub soare. Impun irezistibil numai prestațiile proprii, purtând vizibilă pecetea alcătuirii. Cu nota caracteristică a idealului ce sunt menite să

reprezintă Domeniul acestor înfăptuiri fiind vast cât lumea. L' Humanité e foale comunistă, dajmană pe față a crezului catolic. Și totuși adevărul faptelor o silește să-și mărturisească admirația față de biserica ce altfel o urgisește. „Să nu uităm — scrie într'un număr proaspăt acest ziar, — să nu uităm că biserica lucrează în aceeași vreme pe toate țărmurile. Progresele organizației catolice sunt dovadă de ce-i capabilă să realizeze în acțiunea socială practică. Valoarea studiilor sale documentare, a cercetărilor sale cu răbdare și sigure, făcute după o metodă riguroasă, ne obligă să recunoaștem că armele ce ea deține nu sunt de bagatelizat, și că efortul său de adaptare la condițiile de viață modernă se duce la împlinire cu un discernământ ce, adesea, ne-ar putea sluji de lecție“. — Rezultate, la cari catolicismul francez a ajuns pe alte căi decât cele ale înhămării clerului la carul politicii militante, cu neglijarea îndatoririlor proprii statului preotesc.

Pildele acestea ne pot servi și nouă de îndreptar. Vezi bine că pe lângă luarea în seamă a împrejurărilor noastre speciale. Regimul hitlerist nu cunoaște căutare la față în ce privește crezurile religioase ale cetățenilor Reichului. „Dominanța“ de această factură n'a intrat în ideologia național-socialistă. Așa că și frecările dintre „dominanți“ și „nedominanți“, — dată fiind și lealitatea celor dela cârmă, — sunt eschise. Pe asemenea titluri nu-i teamă de jigniri și nedreptățiri. Ceeace, din nefericire, la noi încă nu-i cazul. Și ceeace reclamă, încă, prezența barem a câtorva biserici de greutate în corpurile legiuitoare. Fără să reclame însă, neapărat, păstorii sufletești din pastorație. Și fără să îndrituie, vreun preot să „acționeze“ în postură de agent electoral de mahala.

Bucuria dela Alba-Iulia. Agru din cetatea lui Mihailu Viteazul a prilejit Dumineca trecută, cu *sfințirea steagului* său, ceasuri de bucurie și înălțare sufletească, a căror amintire nu se va mai șterge din mințile celor ce au avut fericirea să ia parte la ele. Și au fost mulți aceștia. Atât de mulți, cât biserica noastră din cartierul Lipoveni nu-i mai cuprindea, așa că zeci și sute a trebuit să asculte de afară

sf. slujbă, la care a pontificat pâr. Dr. Victor Macaveiu, canonic mitropolitan, încunjurat de pâr. Urzică și Magda, parohii-protopi ai locului, și alții deaci și din jur.

Blajul, dealtfel, și-a avut partea sa de contribuție la solemnitățile acelei zile. Răspunsurile la sf. liturghie le-a dat *corul catedralei blăjene* de sub conducerea pâr. C. Cherebețu; predica a ținut-o pâr. canonic Dr. Augustin Tatar, iar seara, în cadrele *concertului religios*, dat cu concursul aceluiaș cor, a conferențiat Dr. Augustin Popa, directorul nostru, și prof. la Academia Teologică din Blaj. — S'a văzut și s'a simțit cât de bine și de frumos este a fi frații împreună, și a osteni, umăr la umăr, în slujba aceluiaș ideal.

După sfințirea steagului, săvârșită la capătul sf. liturghii, s'a făcut o *procesiune împunătoare* la mormântul vlădicului de binecuvântată pomenire Athanasie Anghel. Aici a cuvântat, emoționat și emoționant, d. Dr. Valer Pop, președ. Agrului, reliefând în linii de lumină vie figura providențială a celui elogiât. — Ai noștri, și străinii cari au luat parte în număr foarte frumos, atât la slujbele religioase cât și la concert, au rămas încântați de cele văzute și auzite, impresiile acestei zile săpându-li-se în conștiință spre a rodi la vreme bineprimită. Ceeace este și va fi cea mai mângâietoare răsplată pentru comitetul local organizator, în frunte cu d. Dr. Camil Velican, avocat, fost prefect.

Sfințire de biserică în Dobrocina. Miercuri, în 8 Noemvrie, ziua Sf. Arhanghel, a avut loc consacrarea frumoasei biserici din com. Dobrocina (jud. Someș). Actul consacrării l'a săvârșit cu fast deosebit, P. S. Sa Episcopul Iuliu Hossu al Clujului, cu asistența alor 24 preoți.

Mărețul locaș de închinăciune — potrivit pentru 2000 suflete — a răsărit, din credința și spiritul de jertfă a celor 400 suflete credincioase, câte numără comuna. Se poate închipui fericirea și bucuria acestor credincioși, văzându-și biserica gata de sfințire.

Bucuria Dobrocenilor a fost împărtășită de toată valea Someșului cuprinsă între Dej și *Ileanda-mare*. Peste 4000 credincioși din cuprinsul acestei văi, au venit să ridice, prin prezența lor, măreția actului sfințirii.

Agrul, cu imensele eforturi ce face pentru intelectualii cinstiți, cari caută sob influența lui să-și revizuiască concepțiile de viață, nu numai că a umplut un gol simțitor, ci activitatea lui a făcut și pe frații din strana cealaltă să-și formeze For-ul, ca astfel doctrina lui Hristos să se verse peste acest popor mult încercat, pe două căi puternice, cari ne vor înfrăți ca mâine sub lemnul Crucii...

Fecloara ne adună prin reuniunile Ei. Ce bogată-i revărsarea belșugului virtuților prin reuniunile Mariane ale tineretului din școlile secundare! (Frații ne imitează și aci cu soc. religioase Sf. Paraschiva, Sf. George etc.). — Spovedania și cuminecarea deasă, lăjită și pe cale a se lăși la sate și orașe, să nu ne silească și ele a constata și a ne bucura de aceste înoini ale Spiritului?

* * *

Cunosc un oraș, unde înainte biserica era ca pustie; azi se fac 3 Liturghii în Dumineci și sărbători, pentru diferite categorii de credincioși. Peste săptămână biserica plină dimineața și la inserat; femeile din satele depărtate vin cu desăgii plini de prescuri... ca să-le facă slujbă „Călugărul“ — un preot celibe, cu inimă îngerească. Și cuminecările din prima Vineri a lunii, 5—600, ce sunt, dacă nu semnele timpului: Aurora zilei mari a lui Hristos? Intr'alt sat Părintele Ireneu are garda Sf.

Înaltul Ierarh a fost însoțit de pâr. canonic Dionisie Vaida și de profesorii de teologie E. Lemenyi și S. Popa și a avut o primire triumfală, cu călăreți, poartă triumfală, flori, cuvântări (dd. Vasile Alexă primpretor, A. Constantinescu, învățător și A. Mureșan, preotul local), și inimi iubitoare multe-multe.

Slujba târnosirii, s'a început în presara sărbătorii, după tipic. La liturghia arhierescă de a doua zi au fost ridicați la treapta diaconiei trei clerici: Simion Aciu, Victor Coșbuc și Ioan Pop. Culmea bucuriei obștești a format-o cuvântarea puternică și de apostolească înțepciune a pâr. Episcop. — După slujbă recepții la casa parohială, și o masă comună, la care se toastează pentru Papă și Rege (P. Sf. Iuliu), pentru Ierarhul Iuliu mereu în mijlocul turmei (pref. Valeriu Bilțiu), pentru poporul și preotul local, pâr. A. Mureșan (prot. S. Bota). — De prisos s'o mai spunem că momente sărbătorești ca cele de praznicul Sf. Arhanghel dela Dobrocina Someșului rar se trăiesc, și niciodată nu se uită. (sp.)

Răsfoind un manual de școală

— Note marginale —

Întâmplător ne cade în mână „Istoria descoperirii dumnezeiești. Legea Veche“ pentru cl. I secundară, de Pâr. Dr. V. Cerghizan. Turda, 1932. Manualul pretinde că e aprobat de Comisia catehetică mitropolitană. Dar nu arată nici No. de aprobare, nici semnătura vre-unui cenzor. Ceeace e foarte surprinzător.

Și mai surprinzător e faptul că însuși autorul e convins de „insuficiența“ lucrării. O recunoaște în prefață, în special în ce privește hărțile. Întrebăm însă, cum se pot admite asemenea greșeli? Și de ar fi numai hărțile cu cele 12 „vițe“ — autorul, poate, vrea să zică: „triburi“ sau „seminții“, — treacă, ducă-se! Dar mai sunt atâtea!

Întâi, o adevărată anarhie ortografică, extrem de tulburătoare pentru micii cetitori. Prescurtează când „sf.“ când „st.“ pentru „sfânt“. Unde rămân „notițele“, unele de tot hazul? Vorbind de facerea lumii, autorul crede că poate introduce, cu dela sine putere, elemente străine de revelația divină. Anume, iată

Euharistii, să nu rămână zi când să nu se cuminece barem câțiva. Să adaugem adorația, cultul euharistic, cateheze din ce în ce mai diligente; misiuni, cari au devenit obicei, frământări pastorale în cler, — și vom binecuvânta pe Domnul, pentru darul ce-l revărsă.

Extinderea în teritoriul Vechiului Regat, regenerarea Secuimei, înflorirea școlilor din Blaj, cu toată sărăcia, sunt etape, de care ne putem mândri.

Când le constată, și le constată aceste progrese spirituale toți cei chemați, să nu ne împedecăm de fosilele, ori mai bine, de eventualele caricaturi ale grației. Chiar și aceste caricaturi, trebuie să fie luate de curentul Spiritului. Și dacă se pun împotriva cu certicoșie și spre sminteala credincioșilor să fie ampuțați fără milă, ca niște crengi uscate și balasturi primejdioase ce sunt. Tratarea cu măsură a scandalagiilor cu antereu e o slăbiciune de neiertat.

Când vrem progres, — și-l vrem, — orice deraleri păcătoase vor trebui se înceteze și curentul duhovnicesc le va mătura din cale. Și va face, și va trebui să facă, să nu se mai găsească în Antimis praf și murdărie de luni de zile amestecată cu Sfântul; nici purificatoare mai puțin curate decât o batistă, nici flori veștede pe altar... Nici Liturghisitori cari a mănânce înainte de sf. liturghie, nici vre-

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Lumini și umbre

— Icoane din via Domnului —

de pr. Ion Belu

După unirea politică, Biserica noastră și-a luat altă înfățișare. Până când mai înainte trebuia să luptăm și pe frontul național, azi ne stau în față numai problemele pastorale, — bineînțeles nedeșlipite de mizeria în care se zbate clerul nostru. Dar asta rămâne pe planul ultim, așa cum se cade și se cuvine unor erol... Căci preotul-parohul român unit, în zilele noastre e adevăratul erou...

Atacurile fraților, aleșurile sectelor, nepăsarea Domnilor, stricarea moravurilor, infecția politică a satelor, curentele de nesupunere, lipsa de autoritate, — ne amintesc momentele de reculegere posttridentine!

Și totuși Biserica Universală nu a cunoscut eforturi mai mărețe, și puține pagini atât de glorioase în istoria ei, ca în acele vremi.

Semnele de glorie se văd și la noi, și cu toată vâlcăreala noastră, superiorii trebuie să albe și mângăeri, mai ales Superiorul martir, când zorile unei vieți duhovnicești se arată și în biserica noastră particulară.

cum explică S. Sa că cerul și pământul era „nevăzut, netocmit și întunecat”. Era, adică „un ghem urlaș cu multe fire de mătase, lână și in, de toate culorile” (p. 11). Un copil cu fantazia aprinsă întreabă: dar unde-i suvelca și vârtelnța?

Pentru Dumnezeu Sfântul, să nu profanăm sublima majestate a genezei lui Moisi cu elemente de acestea, absolut ne la locul lor!

Autorul e deadreptul trivial când introduce elemente și mai vulgare și, firește, absolut neîntemeiate pe revelație, voind să explice copiilor formarea „tăriei”, adică a „bolșii cerești” cu această imagină grosolană: „După aburi și vapori s'a ales apa neevaporată — (untul și zărul din smântână) —; în ghemul urlaș au rămas numai părțile solide”. (p. 12). — Unt și zăr din apă? Nu face brânză!

Concluzia? Prohibirea imediată a acestui manual catastrofal, și reintroducerea manualului Păr. Dr. Al. Ciple, care va fi fost ceva mai greu, dar nu deruta pe copii, introducându-le în cap elemente tulburătoare, străine de revelația divină, de sub teroarea cărora n'o să scape, poate, întreaga lor viață.

I. Georgescu

Din Oradea. La 5 Noemvrie crt. I. P. S. episcopul *Valeriu Traian Frențiu*, însoțit de Păr. canonic I. Georgescu și Păr. secretar V. Barbul, s'a dus la *Holod*, pentru sfințirea unui clopot și încurajarea unei serii întregi de acțiuni în curs.

I. P. S. a ridicat pe cheltuiala sa biserica parohială din *Holod*, a lăsat însă în seama enoriașilor împodobirea ei. Aceștia au început în chip firesc cu clopotele. O biserică fără clopot e ca o casă fără copii. De aceea ziua de 5 Noemvrie rămâne memorabilă în analele parohiei.

Și mai memorabilă a făcut-o vizita I. P. S. Sale. După o slujbă arhierescă înălțătoare, în timpul căreia zeci de credincioși, în frunte cu intelectuali din localitate, s'au împărțit cu sf. taine, I. P. S. a sfințit clopotul, adresând număroșilor credincioși veniți și din Vintir o cuvântare foarte potrivită împrejurărilor, îndemnându-i să cinstească ziua Domnului și sărbătorile cele alese și legate; să dele zeciululă din ce le-a dat Dumnezeu, și să continue cu jertfele aduse pentru sfânta biserică, și atunci, când vor fi terminat toate lucrările de înfrumusețare (pictură, străin etc.), va veni din nou în mijlocul lor și le va sfinți și biserica. — La auzul acestei vești, bucurie mare se putea

un slujitor al altarului beat pe stradă, pe stradă, la oraș, de râsul celor ce-l întâmpină în calea-i spre gară.

Când pun alătura cele bune cu cele ce nici nu trebuia măcar să se amintească, o fac, ca văzând și cunoscând noul suflu de viață, să se întărească reforma dela noi. Căci via Domnului reformă radicală pretinde. Exemple ca Păr. Irineu și „Călugăru”, și ca alte sute de Ireni și „Călugări” cari toți își dau sufletul pentru programul aceluia Isus care i-a pus miniștri, și biserica va învinge toate greutățile iar abuzurile schițate nici nu ar putea fi pomenite. Le pomenim, fiindcă răul trebuie operat și să sperăm, că grația va face auto-operațiile trebuincioase, ca mâna Superiorului să nu tindă spre sancțiuni, ci să aibă ocazie de mil de ori, și față de mil, să deprindă gestul binecuvântării.

Isus Stăpânul, care se intronează în mod din ce în ce mai vădit în biserica noastră și trăiește din ce în ce mai intens în sufletele mililor și mililor, va face, ca miniștrii Lui, să se facă vrednici de El.

ceti pe toate fețele, în deosebi pe fața harnicului Păr. local, V. Ghergariu. De bucurie, Holodanii au ridicat numai decât clopotul nou sfințit în turn și l-au tras toată ziua.

Reunirea femeilor române de sub președinția d-rei *Lucreția Frențiu* din Oradea a dat, în ziua de 8 Noemvrie crt, o foarte reușită *serbare culturală, în folosul copiilor săraci*, la teatrul Regina Maria din localitate. Serbarea a început cu Psalm 100 de Mendelson, cântat cu rară îndemănare de corul Păr. Hobic. A urmat priceasna „Lăudați”, încântătoare compoziție proprie a însuși dirigintei corului. P. I. Gârleanu, din cinul S. Francisc de Assisi, a cetit o interesantă conferință despre întemeietorul cinului său, cel mai poet între sfinți și cel mai sfânt între poeți, dar în același timp patronul ceresc al Acțiunii Catolice. Conferința a fost înviorată de nemerite versuri proprii și străine, precum și de o serie de proiecțiuni luminoase, bine alese. Restul programului: recitări, și o piesă compusă de frații școlari, cu număroase dansuri și cântece executate de elevele școlii de aplicație a Școlii normale eparhiale, precum și de elevele altor școli din localitate. Această parte a programului a tras mai mult public și a plăcut mai mult. Asistența acoperia cu flori și aplause mult prelungite pe fericitele debutante. — Sincere felicitări și Reunirii organizatoarei (ic.)

Avem guvern nou! Prevederile d. Maniu s'au împlinit întocmai: d. Valda a fost dimis când nici prin minte nu-i trecea. Moștenirea a luat-o, în 14 Noemvrie c., partidul liberal de sub presidenția d. I. G. Duca, după ce dd. Gh. Brătianu și Goga au refuzat net să colaboreze cu actualul premier. Formația noului guvern e următoarea:

I. G. Duca, Prezidenția consiliului de miniștri.

N. Titulescu, departamentul Externelor.

C. I. Brătianu, la Finanțe.

Dr. C. Anghelescu, la Instrucție, Culte și Arte.

Gen. N. Ulcă, la Apărarea Națională.

Gen. P. Anghelescu, la Muniții și Armament.

I. Inculeț, la Interne.

Victor Antonescu, la Justiție.

C. Dimitriu, la Muncă, Sănătate și Ocrotiri Sociale.

Gh. Clăpătanu, la Domenii și Agricultură.

Gh. Tătărăscu, Industrie și Comerț.

R. Franasovici, Lucrări Publice și Comunicații.

Al. Lapădatu și I. Nistor, fără portofolii.

Subsecretariatele de stat le țin dd. Al. Mavrod și N. Budurăscu (prezidenție) Savel Rădulescu, (externe), Al. Popescu-Necșești, (instrucțiune, culte și arte), Radu Irimescu (apărarea națională), D. Iuca și Victor Iamandi, (interne), V. Slăvescu (ținanțe), I. Manolescu-Strunga și M. Negură (domenii și agricultură), N. Maxim (muncă) și G. G. Assan, (industrie și comerț).

În aceeași zi de 14 Noemvrie c., seara, membrii actualului cabinet au depus jurământul de credință. După care d. primministru și-a rostit cuvântarea de rigoare, Majestatea Sa aducându-le aminte nouilor însărcinați cu cârmuirea că „astăzi nu ne găsim în momentul vorbelor, ci ne găsim în fața faptelor”, și dându-le să înțeleagă că se așteaptă la rezultate pozitive și fapte reale și vădite, dela toți. Și firește că îndeosebi dela cel aduși la putere.

La mișcarea frizerilor. În articolul meu din numărul trecut al „Unirii” am amintit despre protestul frizerilor împotriva unui ucaz al Ministerului Muncii, care le impunea, ab-

surditatea: să-și țină frizeriile deschise în Dumineci și sărbători până la amiază, și să le închidă a doua zi până la amiază.

Protestul lor a avut efectul dorit. Efect de care ne bucurăm, alături de acești frizeri cu sentimente de creștin.

Ministerul Muncii prin decizia ministerială nr. 71190—1933 a ordonat, ca frizeriile să fie închise în decursul săptămânii între orele 1—3 d. a.; seara dela ora 10; în *ajunul Duminecilor și sărbătorilor legate*, la ora 11, iar în *Dumineci și sărbători legate vor fi închise toată ziua.*

Iată deci, că mișcarea legală îndreptățită și creștinească a acestor palmași a avut un rezultat îmbucurător, și acești muncitori de treabă au știut *bărbierii frumoși* pe acel conducători ai Camerilor de muncă, a căror primă ispravă a fost, că au cerut ca frizeriile să fie deschise în Dumineci și sărbători până la amiază.

Gestul frizerilor e o indicație și pentru noi, preoții. Dacă dășii prin protestul lor au putut să impună, ca să fie lăsați în pace, să observe repaosul duminical, lucrul acesta cu mult mai ușor îl vom putea obține noi preoții uniți și ortodocși. Să ne unim protestele noastre cu a mililor de creștini de sub comanda noastră, și vom putea impune atât celor de „greutate” dlui D. Moldovan, cât și celor de sus, ca să ordone observarea repaosului duminical atât de către cel mic, cât și de către cel mare. Așa cum se cuvine într'o țară creștină, cum a fost este și va trebui să fie și în viitor aceasta *România creștină!* — Creștină acum și în veci de veci! (Pr. Val. Crișan.)

Știri mărunte

Conferință episcopescă. Luni și Marți mitropolia blăjană a avut fericirea să vadă lucrând împreună pe toți cinci Ierarhii bisericii noastre. S'a dezbătut și pus la punct o seamă de chestii de ordin administrativ și de drept bisericesc. Prea Sfințiile Lor, episcopii sufragani, au fost tot timpul petrecerii lor în Blaj, oaspeții pâr. Mitropolit.

Personale. Mai nou Ven. Ordinariat al eparhiei de Nord a făcut următoarele schimbări în clerul ce-i aparține: Păr. R. Lemeny din Coaș a fost numit catihet la Satu-Mare; pâr. P. Chișvasil din Doba a fost trecut la Coaș; pâr. V. Mesaros din Glod la Doba; pâr. Ion Creșceșen din Rădăuți la Zorile; pâr. A. Huban, nou-hirotonit, a fost rânduit de admin.-paroh. la Glod; pâr. Iuliu Pop, paroh-protopop în Gereușa a trecut, în aceeași calitate, la Carei.

Fundațiune întregită. Nu-s mulți fondatori în zilele noastre. Dar totuși sunt. D. Ionel Cionca dela Banca Națională din Târgu-Mureș e unul dintre aceștia puțini. De inimoasele-i danii a mai fost vorba în foaia noastră. Cercularul din urmă al eparhiei maramurășene aduce acum știrea unei noi, în sumă de 15.000 Lei. Printr'asta se întregește la o sută de mii fundațiunea „Protopop Demetriu Cionca” întemeiată de d. Ionel Cionca, precum se știe, cu gând de a da ajutoare tinerilor leviți mai distinși și mai lipsiți ai eparhiei de Nord. — De și-ar afla cât mai mulți imitatori, acest gest creștinește mobil!

Misluni populare în Odoreul Sătmărușului. S'au ținut în zilele de 4—9 Noemvrie c. Purtător al cuvântului a fost pâr. Ioan Turdean din Săsari. Numărul mărturisirilor și cuminecărilor: 429. Ajutor la ascultarea spovedaniilor au dat preoții: Victor Anderco, Mihai Doboși și Ioan Cudan. Impresie deosebit de bună a făcut participarea Reunirii Mariane la aceste misiuni dela început până la capăt, în

fruntă cu doamnă Alexandrina Dr. Pop, prezidenta Reuniunii. Fii sufletești din Odoreu ai Preasf. Alexandru al Maramureșului, s'au arătat a fi și ei iubitori de cuvântul Domnului și de celea sfinte căci, deși întârziți cu lucrul câmpului, au alergat cu mic cu mare s'asculte vestea cea bună și să se împărtășească cu Sfintele Taine. (md).

Locale. Marția viitoare, de praznicul Intrării în biserică, va predica în catedrală pâr. Leon Sârbu, spiritualul Seminarului Teologic, iar Dumineca ce-i urmează va predica pâr. Dumitru Neda, prof. de teologie.

— Săptămâna aceasta a avut loc și adunarea *Directorului Suluțian*. Au luat parte membrii Ven. Capitlu, și alți îndreptățiți. Din afară de Blaj au participat dd. Petru Pop, jud. pens. Brașov; Dănilă Popp, general; Iuliu Moldovan, preș. »Astrei»; și dd. profesori universitari: Nic. Drăgan; Petre Poruțiu și Romul Boilă.

Religie și longevitate. Viața trăită după preceptele religiei e viață ordonată. Iar viața ordonată, în împrejurări normale, e asigurată ca durată. Catolicii olandezi fac dovada. Sunt cu totul, în număr rotund, 890.000 de suflete (36,4% a totalului populației). Statistica deceselor arată de netăgăduit că, relative, catolicii trăiesc mai mult ca adepții altor crezuri religioase. *Residentiebode* din Aja notează în legătură cu aceasta că toți Olandezii ce numără mai mult de 80 de ani sunt catolici.

Statuia împăratului Hristos în Africa Ecuatorială. Firma M. I. Machardo et Cie a dăruit, acum de curând, misiunilor catolice din Africa Ecuatorială o statuie monumentală a împăratului Hristos, lucrată după planurile unui trapist. E așa fel așezată că dominează lacul Nyanza, orașul Bukoba, unde-și are reședința vicarul apostolic, și tot jurul, până departe-departe. Bieții negri o admiră și-s făloși că au ostenit și ei la ridicarea ei. »Capetele noastre au slujit drept mijloace de transport (se mândresc ei, după cum relatează P. Keyzers) și brațele noastre de pârghii ca să poată fi clădită, pe creasta acelor țancuri sălbatice, în cinstea Domnului și împăratului nostru Hristos, care de-aici încolo va rămânea deapuri în vicariatul de Bukoba». — Așa să fie.

Sărbătorirea pâr. F. Hubic. Măestrul Hubic dela Oradea a împlinit o jumătate veac de viață. Un cerc restrâns de iubitori ai muzicii bisericesti și înțelegători ai operei pâr. Hubic a ținut să-l sărbătorească, discret, cu acest prilej. Apostolul introducerii muzicii instrumentale în slujba bisericii răsăritene și compozitorul multor melodii liturgice cu trecere până și la Viena și Paris, a fost vrednic de această sărbătorire. Ba și mai de mult. — Celor cari îi doresc încă viață îndelungată și rodnică, ne alăturăm și noi, cu toată inima.

Prima „săptămână liturgică“ în Cehoslovacia. În toată biserică apuseană mișcarea liturgică a luat un avânt dintre cele mai înfloritoare. Cehoslovacia nu putea să rămână străină acestui curent puternic. »Săptămâna liturgică« din Octomvrie c., cu splendidele-i conferințe și luminoasele-i debateri e dovadă convingătoare. S'a tratat și discutat despre: Aspirațiile liturgice ale vremilor noastre; Rugăciunea individuală și cea liturgică; Sf. liturghie ca centru a vieții creștine; Semnificația socială a Sacramentelor; Liturghia ca parte a învățământului religios. Printre conferențieri s'a distins d. Dr. Krlin, redactorul cotidianului *Lidove Listy*, care a dilucidat tema: Semnificația sf. Liturghii pentru intelectuali. — Frumșele cerești ale liturghiei, slujite și cântate cum ar trebui, le-au gustat cu toții în biserică mănăstirii benedictine din Emausul de lângă Praga, unde s'au ținut ședințele acestei săptămâni liturgice.

Epidemia sinuciderilor. Secția social-politică de pe lângă Liga Națiunilor a publicat, nu de mult, o statistică din cale afară deprimantă. E vorba de numărul celor ce și-au pus capăt vieții în mod sălnic. Nu-i lung răstimpul la care se extinde statistica, din chestie: treizeci de ani (1901—1931). E grozavă însă constatarea ei: zece milioane de sinucideri. Adecă și acest Molach, în decurs de treizeci de ani, a făcut cam atâtea jertfe ca războiul mondial. Fără tunuri, fără tancuri, fără torpiloare, fără atacuri aeriene, fără gaze otrăvitoare.

Nucleu slavo-catolic în Sanghal. Trecherile la sf. Unire sunt destul de dese printre Rușii răsirați prin lume de teroarea roșie. În Roma, Viena, Paris, Lyon și aiurea se află colonii numeroase de asemenea reveniți la unitatea bisericii Domnului. Mai nou vine vestea despre o atare comunitate din Sanghailul Chinei. E compusă din 172 suflete, în frunte cu pâr. Nicolae Alexiew. Tânăra parohie de surghiuniți e un gând și o inimă, așteptând scăparea patriei-mame de molima actuală, și pregătindu-se, în rugăciune și deprinderi de fapte bune, pentru ziua apostolatului de mâine într-o Rusie nouă, ce nu va mai ști de nici un fel de prigoniri.

† **Malvina Cacoveanu n. Ciacian**, soția d. cons de Apel Ștefan Cacoveanu din Alba-Iulia a trecut la cele veșnice în 5 Noemvrie c., la vârsta de 73 de ani. — Odihnească în pace!

Mulțumită

Tuturor acelor, cari din prilejul încetării din viață a scumpei mele mame, *Văd. Ana Benjamin Pop n. Pop*, m'au condolat personal sau în scris, le exprim sincere mulțumite.

Silvia Elena Pop

Reuniunea Femellor Române gr-cat. din Blaj

Aviz

Reuniunea noastră, potrivit scopurilor sale și datinei din trecut, a hotărât aranjarea unei serii de *Conferințe religioase* în toate Duminecele și Sărbătorile Sf. Post al Nașterii Domnului nostru Isus Hristos, la cari invită cu dragoste creștinească publicul blăjan de toate categoriile, femei, bărbați, tineri și bătrâni. — Conferințele se țin în *Biserica Catedrală*, la ora 5 d. m. Duminecă, în 19 Noemvrie 1933, va conferența *Clar. Dr. Gavril Pop*, prof. de religie.

COMITETUL REUNIUNII

Cumpărați!

Cumpărați!

Voci din presă despre

„Concepția superioară a vieții“

E o carte pe care n'o putem recomanda în scurte și mai vrednice cuvinte de cât copilind pentru cetitorii noștri o frântură din lunga recenzie pe care l-o face ziarul valoros *„Calendarul“*: »Decurând o operă de scut creștinesc, o operă eveniment a luat calea limbii române. Este „Concepția superioară a vieții“ de Ottocar Prohászka, cugetător din clerul ceh, dispărut decurând, și care este după noi, o nouă gură de aur, care apără ideea lui Isus. „Concepția superioară a vieții“ vine să lege într'o verigă de lumină concepția creștină cu viața modernă și e scrisă într'o limbă de foc și mare poezie“.

Tipografia Seminarului Teologic gr-cat. Blaj

Alt cuvânt de laudă: „Intelectualilor creștini, rareori vi se poate recomanda o carte, care să vă satisfacă mai îndestulător! Nu e o reclamă de pagina a 4-a ori a 8-a, credeți că nu! Nu vă lipsiți de aceasta carte și ne veți binecuvânta că v'am recomandat-o“. Revista *„Viața“* din Săbăoani-Roman, în nr. 10—1933.

Se poate avea dela traducător (*Ioan Rinea Hârseni*, jud. Făgăraș) pe prețul de 150 Lei franco.

Cine are

de vândut, numerii 2, 5, 6 și 9 ai *„Culturii Creștine“* din anul 1918? Se caută pentru complectarea colecției. Ofertele să se facă *Redacției*.

ANGAJAM Domni și Dame, câștig important lunar, pentru vinderea în rate a renumitelor automobile Chrysler-Plymouth și Dodge, precum camioane și Autobuse Dodge-Brothers și mașini agricole. Detalii: Perry, Cluj, Regina Maria 53.

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei
Legat întreg în pânz, aurit 340 „

LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

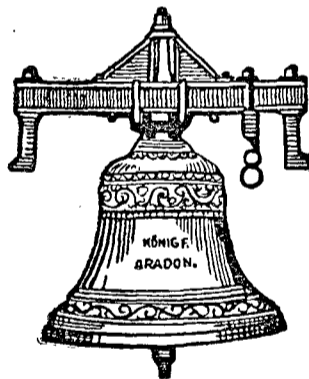
FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențe

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

Fondată
la anul 1840

17

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

foșt

SOHIEB & KAUNTZ
Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, executate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

5-7 999